

СИЛАБУС
 навчальної дисципліни
**«Кваліфікація кримінальних правопорушень
 при конкуренції кримінально-правових норм»**
Кафедра кримінального права

Статус дисципліни	вибіркова
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	магістр
Галузь знань	08 «Право»
Спеціальність	081 «Право»
Форми здобуття вищої освіти	денна
Мова викладання	українська
Навчальний рік	2021/2022
Форма підсумкового контролю	залік
прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічного працівника, який веде дисципліну, науковий ступінь, вчене звання, посада профайл викладача	<p>Чабанюк Вадим Дмитрович, доцент кафедри кримінального права, кандидат юридичних наук, доцент https://www.naiiau.kiev.ua/zagalnoakademichni-kafedri/kafedra-kriminalnogo-prava/zagalni-vidomosti/sklad-kafedri.html</p> <p>https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=CkrDpJ4AAAAJhttps://orcid.org/0000-0003-2991-2743</p> <p>https://orcid.org/0000-0002-1986-9481</p>
Контактний телефон	+ 38 (044) 246 94 91
Електронна адреса	k012@naiiau.kiev.ua
Розклад навчальних занять	Відповідно до графіка освітнього процесу
Консультації	Очні: (відповідно до графіка чергування кафедри) Онлайн: електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00
Сторінка дистанційного курсу	https://www.naiiau.kiev.ua/zagalnoakademichni-kafedri/kafedra-kriminalnogo-prava/zagalni-vidomosti/sklad-kafedri.html/navchalno-metodichna-robota/perelik-disciplin.html
Стислий опис навчальної дисципліни	
Мета вивчення навчальної дисципліни	Метою та завданням навчальної дисципліни «Кваліфікація кримінальних правопорушень при конкуренції кримінально-правових норм» є поглиблене вивчення законодавчих та теоретичних проблем кримінального права; з'ясування спірних питань щодо

	<p>кваліфікації кримінальних правопорушень при конкуренції кримінально-правових норм; вміння тлумачити закон про кримінальну відповідальність та матеріали судової практики; поглиблення навичок відмежування кримінальних правопорушень від суміжних правопорушень.</p> <p>Засвоєння здобувачами вищої освіти визначення основних понять конкуренції кримінально-правових норм; удосконалення знань про проблеми реалізації кримінальної відповідальності; відпрацювання навичок самостійного комплексного аналізу окремих складів кримінальних правопорушень, а також вміння визначення конкретних елементів відповідних складів кримінальних правопорушень при конкуренції кримінально-правових норм в процесі кваліфікації; відпрацювання навичок та умінь правильного застосування отриманих теоретичних та методичних знань під час вирішення конкретних ситуаційних задач та подальшої кваліфікації суспільно небезпечних діянь при конкуренції кримінально-правових норм; формування у здобувачів вищої освіти науково обґрунтованих знань про закон про кримінальну відповідальність, а також про тенденції розвитку законодавства України; навчання здобувачів вищої освіти правильному орієнтуванню в чинному законодавстві про кримінальну відповідальність та сучасній судовій практиці, набуття вміння застосовувати норми кримінального права при конкуренції кримінально-правових норм; вивчення курсу повинно сприяти вихованню у здобувачів вищої освіти поважного ставлення до закону про кримінальну відповідальність як важливого засобу захисту людини, її прав, свобод і законних інтересів, інтересів суспільства і держави від злочинних посягань; під час вивчення курсу повинні розкриватися зв'язки «Кваліфікації кримінальних правопорушень при конкуренції кримінально-правових норм» з іншими галузями права і юридичними навчальними дисциплінами.</p>
Тривалість	135 годин.
Форми та методи навчання	<p>Під час вивчення дисципліни «Кваліфікація кримінальних правопорушень при конкуренції кримінально-правових норм» використовуються словесні, наочні та практичні методи навчання.</p> <p>Дисципліна включає такі види занять як лекції, семінарські, практичні заняття, а також самостійну роботу.</p> <p>Вивчення дисципліни рекомендується почати з ознайомлення з тематичним планом, який містить структуру курсу, з планами семінарських та практичних занять, завданнями для самостійної роботи та тематикою рефератів, доповідей. В результаті здобувач отримує уяву про завдання, що має виконати під час вивчення курсу «Кваліфікація кримінальних</p>

	<p>правопорушень при конкуренції кримінально-правових норм», а також методичні рекомендації для самостійного опрацювання матеріалу та підготовки до занять з метою засвоєння основних, сформульованих на підставі сучасних теоретичних положень і новітнього законодавства України.</p>
<p>Система поточного контролю</p>	<p>Поточний контроль успішності здобувачів – це систематична перевірка знань здобувачів, яка проводиться викладачем на поточних заняттях відповідно до розкладу та відповідно до програми, робочої програми.</p> <p>Поточний контроль здійснюється на семінарських та практичних заняттях відповідно до конкретних цілей теми з метою перевірити ступеня та якості засвоєння матеріалу, що вивчається. В процесі поточного контролю оцінюється самостійна робота здобувача щодо повноти виконання завдань, рівня засвоєння навчальних матеріалів, оволодіння практичними навичками аналітичної, дослідницької роботи та ін.</p> <p>Поточний контроль проводиться у таких формах:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вибіркового усного опитування перед початком занять; - фронтального стандартизованого усного опитування за основними питаннями заняття; - виклику до дошки для самостійного розв’язування практичних завдань чи ситуацій; - експрес-опитування, що являє собою або суцільне опитування всіх присутніх або вибіркоче опитування частини здобувачів групи. Питання з теми (кількох тем), яка готувалася на семінарське заняття, передбачають чітку коротку відповідь. При експрес-опитуванні кожен здобувач має право відповісти лише один раз; - тестування (комп’ютерного, письмового); - реферативних повідомлень та їх обговорень.
<p>Система підсумкового контролю</p>	<p>Підсумковий контроль – контроль навчальних досягнень здобувачів з метою оцінки якості освоєння ними програми навчальної дисципліни проводиться у формі заліку.</p> <p>Мета підсумкового контролю – виявити засвоєння навчальної дисципліни в цілому, розуміння навчального матеріалу, взаємозв’язок змісту навчального матеріалу, логіку його засвоєння тощо.</p>
<p>Пререквізити (Prerequisite)</p>	<p>Навчальна дисципліна «Кваліфікація кримінальних правопорушень при конкуренції кримінально-правових норм» знаходиться у тісному зв’язку з іншими юридичними дисциплінами.</p> <p>Забезпечуючі дисципліни: «Правозастосування», «Актуальні проблеми кримінального права», «Актуальні питання кримінального процесуального права», «Теорія кваліфікації кримінальних правопорушень», «Кваліфікація адміністративних правопорушень», «Юридична компаративістика».</p>

Постреквізити (Postrequisite)	Навчальні дисципліни для вивчення яких потрібні знання, уміння й навички, що здобувають після завершення вивчення навчальної дисципліни «Кваліфікація кримінальних правопорушень при конкуренції кримінально-правових норм» є «Сучасні аспекти кримінального права та процесу», «Методика розслідування кримінальних правопорушень».
Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання («hard skills»)	
Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач.
<p>Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання(ПРН 1).</p> <p>Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами(ПРН 2).</p> <p>Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження(ПРН 3).</p> <p>Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки(ПРН 4).</p> <p>Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи(ПРН 6).</p> <p>Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання(ПРН 7).</p>	<p>Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати задачі дослідницького та інноваційного характеру у сфері права та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу(ЗК1).</p> <p>Здатність проводити дослідження на відповідному рівні (ЗК2).</p> <p>Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел(ЗК3).</p> <p>Здатність до адаптації та дії в новій ситуації(ЗК4).</p> <p>Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері як усно, так і письмово(ЗК5).</p> <p>Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК6).</p> <p>Здатність приймати обґрунтовані рішення(ЗК7).</p> <p>Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК8).</p> <p>Здатність працювати в міжнародному контексті(ЗК9).</p> <p>Здатність розробляти проекти та управляти ними (ЗК10).</p> <p>Додаткові соціально-особистісні компетенції (навички):</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <p>Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності (ФК1).</p> <p>Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України (ФК4).</p> <p>Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції (ФК5).</p> <p>Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові</p>

<p>Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності(ПРН 8).</p> <p>Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг(ПРН 9).</p> <p>Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів(ПРН 13).</p> <p>Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування(ПРН 15).</p> <p>Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини(ПРН 16).</p> <p>Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності(ПРН 17)</p>	<p>рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію (ФК6).</p> <p>Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні (ФК7).</p> <p>Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності (ФК9).</p> <p>Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування (ФК10).</p> <p>Здатність розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника (ФК12).</p> <p>Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією ФК13..</p> <p>Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини (ФК14).</p> <p>Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості (ФК15).</p> <p>Додаткові фахові компетентності, визначені за освітньою програмою:</p> <p>Поглиблені знання про складові елементи системи права у межах обраної індивідуальної освітньої траєкторії (ДФК16).</p> <p>Здатність виробляти правові позиції для розв'язання правових проблем і практичних ситуацій (ДФК17).</p> <p>Здатність брати участь у різноманітних практичних правових заходах, у тому числі міжнародного рівня, у фахових дискусіях із проблем окремих галузей права, законотворчості, правозастосування (ДФК18).</p>
<p>Освітня програма</p>	<p>Типова освітня (професійна) «Право (поліцейські)» Law (Police Officer)</p>

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни («soft skills»):

1. Індивідуальних: тайм-менеджмент; гнучкість/здібність адаптуватися; організація простору; властивість приймати рішення та вирішувати проблеми; вміння чітко ставити завдання і формулювати цілі; позитивне мислення та оптимізм;
2. Комунікативних: креативність; логіка; менеджмент знань та інформації; навички міжособистісних відносин; зрозуміло формувати думки; взаємодія з різними типами людей; відповідати аргументовано, зрозуміло, вчасно і ввічливо; готувати та робити якісні презентації; вміння працювати в команді;
3. Управлінських: уміння вирішувати проблемні ситуації.

Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
------------	------------	---

<p>ТЕМА № 1. Конкуренція кримінально-правових норм: поняття та ознаки.</p>	<p>Лекція</p>	<p>Теми рефератів, доповідей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток поняття «конкуренція кримінально-правових норм» в юридичній доктрині. 2. Значення конкуренції кримінально-правових норм для розвитку кримінального законодавства. 3. Ознаки конкуренції кримінально-правових норм в теорії кримінального права. 4. Колізія в кримінальному праві: проблеми право розуміння. 5. Відмінність конкуренції кримінально-правових норм від суміжних понять. 6. Види конкуренції кримінально-правових норм в юридичній доктрині. 7. Зміст конкуренції загальної та спеціальної норм в теорії права. 8. Застосування конкуренції загальної та спеціальної норм у судовій практиці. 9. Перспективи нормативного закріплення правил кваліфікації при конкуренції загальної та спеціальної норм. 10. Зміст конкуренції загальної та спеціальної норм в теорії права. 11. Застосування конкуренції загальної та спеціальної норм у судовій практиці. 12. Поняття та ознаки конкуренції частини та цілого в юридичній доктрині. 13. Проблеми реалізації правил кваліфікації кримінальних правопорушень при конкуренції частини та цілого у судовій практиці 14. Конкуренція частини та цілого: проблеми законодавчого регулювання.
<p>ТЕМА № 2. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи при конкуренції кримінально-правових норм.</p>	<p>Лекційні, семінарські, практичні заняття</p>	<p>Теми рефератів, доповідей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Актуальні питання кваліфікації умисного тяжкого тілесного ушкодження, внаслідок якого настала смерть потерпілого при конкуренції норм. 2. Проблемні питання кваліфікації умисного вбивства за

		<p>обтяжуючих обставин при конкуренції з нормами про відповідальність за інші види вбивств.</p> <p>3. Кваліфікація привілейованих видів вбивств: вирішення проблеми конкуренції норм.</p> <p>4. Конкуренція норм про відповідальність за залишення в небезпеці та ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані.</p> <p>5. Особливості конкуренції норм про відповідальність за кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи у постановках Верховного Суду.</p>
<p>ТЕМА № 3. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти власності при конкуренції кримінально-правових норм</p>	<p>Лекційні, семінарські, практичні заняття</p>	<p>Теми рефератів, доповідей:</p> <p>1. Актуальні питання кваліфікації крадіжки при конкуренції з нормами про відповідальність за кримінальні правопорушення проти довкілля.</p> <p>2. Проблемні питання кваліфікації розбою при конкуренції з нормами про відповідальність за інші кримінальні правопорушення проти власності.</p> <p>3. Проблемні питання кваліфікації умисного знищення або пошкодження майна при конкуренції з нормами про відповідальність за інші кримінальні правопорушення проти власності.</p> <p>4. Конкуренція норми про відповідальність за придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного кримінально протиправним шляхом та інших кримінальних правопорушень.</p> <p>5. Особливості конкуренції норм про відповідальність за кримінальні правопорушення проти власності у постановках Верховного Суду.</p>
<p>ТЕМА № 4 Кваліфікація кримінальних</p>	<p>Семінарські, практичні заняття</p>	<p>Теми рефератів, доповідей:</p> <p>1. Актуальні питання кваліфікації масових заворушень та відмежування від групового порушення громадського порядку.</p>

<p>правопорушень проти громадського порядку та моральності при конкуренції кримінально-правових норм.</p>		<p>2. Актуальні питання кваліфікації хуліганства при конкуренції норм. 3. Проблемні питання кваліфікації втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність при конкуренції з іншими кримінально-правовими нормами. 4. Конкуренція норми про відповідальність за жорстоке поводження з тваринами та норм про відповідальність за кримінальні правопорушення проти довкілля. 5. Особливості конкуренції норм про відповідальність за кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності у постановвах Верховного Суду.</p>
---	--	--

Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

1. Бабаніна В. В. Механізм створення та реалізації кримінального законодавства України: монографія. Київ, ФОРУМ, 2019. 512 с.
2. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Т. 17: Кримінальне право. редкол.: В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін.; Нац. акад. прав. наук України; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2017. 1064 с.
3. Вопросы квалификации, регистрации и учета преступлений. Под общей ред. А. И. Лукашова. 2-е изд., перераб. и доп. Минск: Академия МВД Республики Беларусь, 2007. 512 с.
4. Гарманов В. М. Конкуренция уголовно-правовых норм при назначении наказания: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Тюмень, 2002. 26 с.
5. Иногамова-Хегай Л. В. Конкуренция норм уголовного права: дис. ... докт. юрид. наук: 12.00.08. Москва, 1999. 333 с.
6. Конституція України від 28 червня 1996 р. (офіційний текст). URL: <http://www.president.gov.ua/en/content/constitution.html>.
7. Корупційні схеми: їх кримінально-правова кваліфікація і досудове розслідування / За ред. М. І. Хавронюка. Київ: Москаленко О. М., 2019. 464 с.
8. Кримінальна відповідальність за несанкціоноване втручання в роботу ЕОМ: монографія / Ю. А. Бельський, П. А. Воробей, А. В. Савченко, О. Г. Колб. Київ: Юрінком Інтер, 2019 р. 263 с.
9. Кричківський О. М. Конкуренція кримінально-правових норм при призначенні покарання: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Запоріжжя, 2014.

227 с.

10. Кудрявцев В. Н. Общая теория квалификации преступлений. М.: Юристъ, 2004. 304 с.
11. Лесниевски-Костарева Т.А. Дифференциация уголовной ответственности. Теория и законодательная практика. М.: Норма, 2000. 400 с.
12. Науково-практичний коментар до Кримінального процесуального кодексу України : від 13 квіт. 2012 р. / [О. А. Банчук та ін.] ; за ред. О. А. Банчука, Р. О. Куйбіди, М. І. Хавронюка. – Х. : Фактор, 2013. – 1072 с.
13. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України (Додаток змін на 01.01.2014). / за заг. ред. Стрельцова Л. М., Алієва О. М., Білаш О. В. Х. : Одиссей, 2014. 912 с.
14. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. Д. С. Азаров, В. К. Грищук, А. В. Савченко [та ін.]; за заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. К. : Юрінком Інтер, 2018. 1104 с..
15. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. за ред. О. І. Мотлях. К. : Центр учебной литературы, 2014. 696 с.
16. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. 11-те вид., переробл. та допов. Київ: ВД «Дакор», 2019. 1384 с.
17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / К. І. Беляков, П. Д. Біленчук, І. М. Білодід [та ін.]; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ: Центр учб. літ., 2016. 536 с.
18. Орловський Р. С. Теоретичні та методологічні проблеми інституту співучасті у кримінальному праві України: монографія. Харків: Право, 2019. 624 с.
19. Попович В. М., Трачук П. А., Андрушко А. В., Логін С. В. Актуальні проблеми кримінального права: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2009. 256 с.
20. Постанови Пленуму Верховного Суду України (2002–2009 рр.). URL: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs>.
21. Практика застосування Верховним Судом України положень Загальної частини Кримінального кодексу України [уклад. О. П. Горох]; За заг. ред. А. А. Музики. Київ: «Центр учбової літератури», 2017. 524 с.
22. Практика застосування Верховним Судом України положень Особливої частини Кримінального кодексу України [уклад. О. П. Горох]; За заг. ред. А. А. Музики. Київ: «Центр учбової літератури», 2017. 915 с.
23. Правові висновки Верховного Суду України щодо застосування норм кримінального права (2011-2017 роки) [уклад. О. П. Горох]; За заг. ред. А. А. Музики. Київ: «Центр учбової літератури», 2018. 845 с.
24. Сень І.З. Спеціальні норми у кримінальному праві України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Львівський національний університет імені Івана Франка Міністерства освіти і науки України, Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України, Київ, 2020. 280 с.
25. Строган А. Ю. Склад злочину як підстава кримінальної відповідальності: навч. посіб. Київ: Атіка, 2007. 424 с.

26. Судово-практичний коментар Кримінального кодексу України / за заг. ред. Савченка А. В. Київ: «Центр учбової літератури», 2013. 1272 с.

27. Сучасна кримінально-правова система в Україні: реалії та перспективи. Ю. В. Баулін, М. В. Буроменський, В. В. Голіна, В. К. Грищук, О. В. Зайчук, В. О. Навроцький, О. В. Наден, Ю. В. Нікітін, Н. М. Оніщенко, Ю. А. Пономаренко, М. І. Хавронюк, О. В. Харитонова, В. І. Шакун. Київ: ВАІТЕ, 2015. 688 с.

28. Тацій В. Я., Борисов В. І., Демидова Л. М. Актуальні питання кримінального законодавства України та практики його застосування: монографія. Харків: Право, 2017. 400 с.

29. Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації: лекції. О. В. Ус. Харків: Право, 2018. 368 с.

30. Хахулина К. С. Конкуренция уголовно-правовых норм и ее преодоление в процессе их применения: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Казань, 1984. 207 с

Підручники:

1. Кримінальне право (Особлива частина) [Текст]: підручник. за ред. О.О. Дудоров, Є.О. Письменського. Т.1. Луганськ: Видавництво «Елтон-2», 2012. 780 с.

2. Кримінальне право (Особлива частина) [Текст]: підручник. За ред. О.О. Дудоров, Є.О. Письменського. Т.1. Луганськ: Видавництво «Елтон-2», 2012. 780 с.

3. Кримінальне право України: Загальна частина : підруч. / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. ; за ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. 6-те вид., перероб. і допов. Х.: Право, 2020. 584 с.

4. Кримінальне право України: Особлива частина : підруч. / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.; за ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. 6-те вид., перероб. і допов. Х.: Право, 2020. 768с.

5. Конверський А. Є. Логіка: підручник для студентів юридичних факультетів. 6-те вид. К.: Центр учбової літератури, 2017. 424 с

6. Кузнецов В. В., Савченко А. В. Теорія кваліфікації злочинів: підручник / за заг. ред. проф. Шакуна В. І. Київ: Алерта, 2013. 320 с.

7. Українське кримінальне право. Загальна частина: підручник. за ред. В. О. Навроцького. Київ: Юрінком Інтер, 2013. 712 с.

8. Фріс П. Л. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник. 2-ге вид. Київ: Атіка, 2009. 512 с.

Навчальні посібники:

1. Актуальні проблеми кримінально-правової кваліфікації: навч. посіб. за заг. ред В.В. Топчія; наук. ред. В.І. Антипова. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 896 с.

2. Вереша Р. В. Вина у кримінальному праві: навчально-методичний вимір: навч. посіб. Київ: Атіка, 2006. 408 с.

3. Данилевський А. О., Болдарь Г. Є. Кримінальна відповідальність за

вчинення злочинів проти життя та здоров'я особи: проблеми кваліфікації та відмежування від суміжних складів злочинів: наук.-практ. посібник. Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2011. 152 с.

4. Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Кримінальне право: навчальний посібник. за заг. ред. М. І. Хавронюка. К.: Ваіте, 2014. 944 с.

5. Зінченко І.О. Кваліфікація злочинів при їх множинності та конкуренції кримінально-правових норм: навч. посіб. – Харків: Право, 2017. 114 с.

6. Кваліфікація злочинів: [навч. посіб.]. За ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Київ: Істина, 2010. 430 с.

7. Кваліфікація злочинів у діяльності Національної поліції України: навч. посіб. за заг. ред. О. М. Литвинова. ХНУВС, Харків : Константа, 2017. 448 с.

8. Кваліфікація злочинів, підслідних органами внутрішніх справ: навч. посібник. В. В. Коваленко, О. М. Джу́жа, А. В. Савченко, В. В. Кузнецов та ін.; За заг. ред. В. В. Коваленка ; за наук. ред. О. М. Джу́жи та А. В. Савченка. Київ: Атіка, 2011. 648 с

9. Коржанський М. Й. Кваліфікація злочинів: навч. посібн. 3-тє вид. Київ: Атіка, 2007. 592 с.

10. Навроцький В. О. Основи кримінально-правової кваліфікації: навч. посібник. 2-ге вид. Київ: Юрінком Інтер, 2009. 512 с.

11. Проблеми кримінально-правової кваліфікації: навч. посіб. М. Г. Арманов, О. О. Книженко, Н. М. Ярмиш та ін. К.: Національна академія прокуратури України, 2017. 392 с.

Монографії:

1. Брич Л. П. Теорія розмежування складів злочинів: монографія. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2013. 712 с.

2. Вознюк А. А. Кримінальна відповідальність за створення злочинних об'єднань та участь у них: монографія. Київ: ФОП Маслаков, 2018. 928 с.

3. Вознюк А. А. Спеціальні види звільнення від кримінальної відповідальності учасників організованих злочинних об'єднань: монографія. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2015. 236 с.

4. Гусев А. М. Толкование закона и аналогия в уголовном праве: монография. М.: Юрлитинформ, 2019. 179 с.

5. Данилевська Ю. О., Каменський Д. В. Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення: проблеми кримінально-правової кваліфікації: практ. пос. Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2013. 288 с.

6. Дорогин Д. А. Исполнение закона как обстоятельство, исключающее уголовную ответственность: монография. М.: Юрлитинформ, 2020. 240 с.

7. Дудоров О. О. Кримінально-правова характеристика злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканності особи: наук.-практ. пос. Луганськ:

РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2011. 352 с.

8. Смельянов М. В. Кримінальна відповідальність за шахрайство: монографія. Харків: Видавництво «Право», 2014. 176 с.

9. Житний О. О. Кримінальне право України в міжнародному вимірі (порівняльно-правовий аналіз): монографія: Харківський нац. ун-т внутр. справ. Харків: Одиссей, 2013. 376 с.

10. Загинеї З. Кримінально-правова герменевтика: монографія. К.: Видавничий дім «АртЕк», 2015. 380 с.

11. Заславська М. Г. Неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей: соціальна обумовленість і склад злочину: монографія. Харків: Видавництво «Право», 2013. 216 с.

12. Калмиков Д. О., Данилевський А. О. Кримінальна та адміністративна відповідальність за жорстоке поводження з тваринами: монографія: Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2013. 616 с.

13. Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм / Марін О. К. – К. : Атіка, 2004. – 224 с.

14. Кваліфікація повторності злочинів: монографія. Н. І. Устрицька. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2013. 216 с.

15. Кришевич О. В., Кузьменко О. В., Чорна В. Г. Адаптація національного законодавства відповідно до Угоди про асоціацію з Європейським Союзом: наукова монографія. Київ: Видавничий центр «Кафедра», 2019. С. 410–429.

16. Кримінально-правова охорона моральності неповнолітніх: порівняльно-правове дослідження: монографія/ Кузнецов В. В., Семчук Н. О., Чабанюк В. Д. Київ: ФОП Кандиба Т. П., 2017. 276с.

17. Кудрявцев В. Н. Общая теория квалификации преступлений. М.: Юридическая литература, 1972. 352 с.

18. Кузнецов В. В. Кримінально-правова охорона громадського порядку в українському вимірі: монографія. Київ: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2012. 908 с.

19. Кузнецов В. В., Бабаніна В. В., Кузнецова Л. О. Кримінальна відповідальність за хуліганство: національний та зарубіжний досвід: монографія. Київ: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2013. 268 с.

20. Куц В. М., Кириченко Ю. В. Кримінальна відповідальність за незаконне використання електричної або теплової енергії: монографія. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 160 с.

21. Лопашенко Н. А. Размышления об уголовном праве. Принципы уголовного законодательства. Уголовный закон. Преступление, проступок и состав преступления. Авторский курс: монографія. М.: Юрлитинформ, 2020. 440 с.

22. Матвійчук В.К. Кримінально-правова охорона навколишнього природного середовища. (Кримінально-правове та кримінологічне дослідження): монографія. - Київ: Азимут-Україна, 2005. 464 с.

23. Осадчий В. І. Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорт: монографія. Київ: Видавництво Європейського університету, 2011.

151 с.

24. Савченко А. В., Кузнецов В. В., Москаль Д. П., Сийплові М. В. Кримінальна відповідальність за зґвалтування та насильницьке задоволення статевої пристрасті неприродним способом: монографія. Ужгород: ТОВ «ІВА», 2012. 272 с.

25. Савченко А. В., Репецький С. П. Суспільна моральність як об'єкт злочинних посягань: монографія. Івано-Франківськ: Тіповід, 2012. 280 с.

26. Савченко А. В., Шуляк Ю. Л. Кримінальна відповідальність за шахрайство в Україні та за кордоном: порівняльно-правове дослідження. Київ: Вид-во ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2013. 216 с.

27. Сердюк П.П. Теоретичні й методологічні проблеми сучасного кримінального права: монографія. Запоріжжя: Акцент Інвест-Трейд, 2012. 800 с.

28. Старук Ю. О. Кримінальна відповідальність за використання майна, здобутого від незаконного обігу наркотиків: монографія. Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2011. 320 с.

29. Ус О.В. Теоретичні та прикладні проблеми кваліфікації в кримінальному праві України: монографія. Харків: Право, 2020. 704 с.

Статті:

1. Дудоров О. О. Зловживання впливом: проблеми кваліфікації (судова практика). Юридичний вісник України. 2019. URL: <https://barristers.org.ua/news/zlovzhyvannya-vplyvom-problemy-kvalifikatsiyi-sudova-praktyka/>

2. Sen I., Marin O. Legal construction «the same act» in criminal law of Ukraine. Вісник Львівського університету. Серія юридична. 2017. Вип. 65. С. 101-114.

3. Сень І. З. Поняття спеціальної норми в кримінальному праві України. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. 2018. Вип. 32. С. 106-110.

4. Сень І. Спеціальні норми в постановах Пленуму Верховного Суду України. Підприємництво, господарство і право. 2018. № 9 (271). С. 217-222.

5. Ус О. В. Конкуренція кримінально-правових норм під час кваліфікації злочину. Jurnalul juridic national: teorie și practică. 2019. № 2-1 (36). С. 89-94.

6. Ус О. В. Кваліфікація злочину при конкуренції загальної та спеціальної кримінально-правових норм. Jurnalul juridic national: teorie și practică. 2019. № 3 (37). С. 136-140.

7. Ус О. В. Кваліфікація злочину за конкуренції кримінально-правових норм, частини та цілого. Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія «Право». 2019. Вип. 55. Т. 2. С. 110-114.

8. Ус О. В. Кваліфікація злочину при конкуренції спеціальних кримінально-правових норм. Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія «Право». 2019. Вип. 56. Т. 2. С. 79-83.

9. Яценко А. М. Структура кримінально-правової норми:

теоретичний аспект. Часопис Київського університету права. 2013. № 3. С. 343-347.

Електронні джерела та адреси з мережі Internet:

1. Постанови Пленуму Верховного Суду. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/postanovap/.
2. Про практику застосування судами законодавства у справах про злочини неповнолітніх: постанова Пленуму Верховного Суду України від 16 квітня 2004 р. № 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/va005700-04>
3. Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинені стійкими злочинними об'єднаннями: постанова Пленуму Верховного Суду України від 23 грудня 2005 р. № 13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0013700-05>
4. Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи. постанова Пленуму Верховного Суду України № 2 від 7 лютого 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-03>
5. Про судову практику у справах про злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи: постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 30 травня 2008 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-08>
6. Про судову практику у справах про необхідну оборону: постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 квітня 2002 р. № 1. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0001700-02>
7. Про судову практику у справах про хабарництво: постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 26 квітня 2002 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-02>

Інформаційні ресурси:

1. <http://www.president.gov.ua> – офіційний веб-сайт Офісу Президента України.
2. <http://www.rada.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
3. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
4. <http://www.mvs.gov.ua> – офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України.
5. <http://www.court.gov.ua/vscourt> – офіційний веб-портал судової влади України.
6. <http://www.gp.gov.ua> – офіційний веб-сайт Офісу Генерального прокурора.
7. <http://www.minjust.gov.ua> – офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України.
8. <http://www.reyestr.court.gov.ua> – єдиний державний реєстр судових рішень.
9. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського.

10. <http://www.catalogue.nplu.org> – Національна парламентська бібліотека України.

11. <http://www.ials.sas.ac.uk/library/library.htm> – Бібліотека Інституту Поглиблених Правничих Студій. Велика Британія.

12. <http://www.ukma.kiev.ua/ukmalib> – Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія».

13. <http://lawcentre.org.ua> – Центр розвитку українського права.

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

Для забезпечення можливості організації навчання у тому числі дистанційного, може використовуватися платформа Zoom, середовище Classroom, Moodle, Соціальні мережі, Telegram, а також «Google клас» розроблений кафедрою кримінального права. Під час проведення очних занять використовуються інтерактивні, мультимедійні проектори, інтерактивні дошки.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Викладання та вивчення навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням основних нормативних документів Національної академії внутрішніх справ.

Під час навчального процесу потрібно дотримуватись норм чинного законодавства в сфері освіти і науки, інтелектуальної власності, етичних принципів та академічної доброчесності відповідно до Положення про академічну доброчесність у Національній академії внутрішніх справ (наказ НАВС від 30 березня 2018 року № 422).

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин навчання може відбуватись у дистанційному режимі за погодженням із керівництвом НАВС з презентацією виконаних завдань під час консультації викладача.

На *лекціях* у формі активної бесіди з елементами дискусії розглядаються основні теоретичні положення теми, які вимагають роз'яснення та уточнення з боку викладача. На лекціях вимагається активна участь здобувачів у обговоренні ключових положень теми, ведення стислого конспекту лекції.

На *семінарських заняттях* теоретичні знання, отримані здобувачами ступеня вищої освіти під час лекцій, обговорюються більш детально у формі міні-дискусій, опитування, заслуховування та аналізу тематичних доповідей та рефератів, а також шляхом розв'язування практичних задач.

При проведенні *практичних занять* використовуються активні форми їх проведення: дискусії, ділові ігри, розв'язування тестових та практичних завдань.

Вимоги до організації *самостійної роботи* здобувачів вищої освіти визначаються робочими навчальними програмами дисципліни. Основними завданнями самостійної роботи здобувачів вищої освіти є набуття навичок самостійного опрацювання фахових інформаційних джерел, підготовка і

безумовне виконання поточних практичних та індивідуальних завдань, а також самостійне вивчення окремих тем під керівництвом викладача.

Пропущені заняття та незадовільні оцінки повинні бути відпрацьовані згідно графіку консультацій викладачів кафедри.

Здобувач допускається до підсумкового контролю за умови вивчення визначеного науково-педагогічним працівником обсягу матеріалу, відсутності невідпрацьованих пропусків та незадовільних оцінок.

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у науково-педагогічних працівників кафедри кримінального права, які безпосередньо проводять заняття (за затвердженим графіком проведення консультацій).

Оцінювання результатів навчання Розподіл балів, що присвоюються здобувачеві

II семестр:

Аудиторна робота (поточне накопичення балів)				Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
<i>max 60 %</i>				<i>max 40 %</i>	<i>max 100 %</i>
T.1	T.2	T.3	T.4	залік	
15	15	15	15	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90 – 100	відмінно	A	відмінне виконання
85 – 89	добре	B	вище середнього рівня
75 – 84		C	загалом хороша робота
66 – 74	задовільно	D	Непогано
60 – 65		E	виконання відповідає мінімальним критерієм
35 – 59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
1 – 34		F	необхідне повторне вивчення курсу